

"قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد" مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۳/۱۷ کمیسیون اجتماعی که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روزیکشنبه مورخ ۱۳۸۷/۳/۲۹ مجلس با اجرای آزمایشی آن به مدت سه سال موافقت و مطابق اصل یکصد و دوازدهم ۱۱۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود؛ با اصلاح و تأیید آن مجمع در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۷ به ریاست محترم جمهور ابلاغ گردید.

قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد

فصل اول - تعاریف و اشخاص مشمول

ماده ۱- تعاریف

الف- فساد در این قانون هر گونه فعل یا ترک فعلی است که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی، جمعی یا سازمان که عمداً یا بهدف کسب هر گونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری با نقض قوانین و مقررات کشوری انجام پذیرد؛ یا ضرر و زیانی را به اموال، منافع، منابع یا سلامت و امنیت عمومی و یا جمعی از مردم وارد نماید نظیر ارتشاء، اختلاس، تسانی سوءاستفاده از مقام یا موقعیت اداری، سیاسی، امکانات یا اطلاعات، دریافت و پرداختهای غیرقانونی از منابع عمومی و انحراف از این منابع به سمت تخصیصهای غیر قانونی، جعل، تخریب یا اختفاء اسناد و سوابق اداری و مالی ب- مؤسسات خصوصی حرفه ای عهده دار مأموریت عمومی، مؤسسات غیردولتی می باشند که مطابق قوانین و مقررات، بخشی از وظایف حاکمیتی را بر عهده دارند نظیر کانون کارشناسان رسمی دادگستری، سازمان نظام پزشکی و سازمان نظام مهندسی ج- تحصیل مال نامشروع، موضوع ماده (۳) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام

ماده ۲- اشخاص مشمول این قانون عبارت اند از:

الف- افراد مذکور در مواد (۱) تا (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸

ب- واحد زیر نظر عقام رهبری اعم از نظامی و غیر نظامی و توطیات آستانهای مقدس با موافقت ایشان

ج- شوراهای اسلامی شهر و روستا و مؤسسات خصوصی حرفه ای عهده دار مأموریت عمومی

د- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی موضوع این قانون

فصل دوم – تکالیف دستگاه‌های در پیشگیری از فساد اداری

ماده ۲- دستگاه‌های مشمول بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون و مدیران و مسئولان آنها مکلفند:

الف- کلیه قوانین و مقررات عمر از تصویب نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه، رویه‌ها، تصمیمات مرتبط با حقوق شهروندی نظیر فرایند های کاری و زمان بندی انجام کارها، استانداردها، معیار و شاخصهای مورد عمل، مأمورینها، شرح وظایف دستگاهها و واحدهای مربوط، همچنین مراحل مختلف اخذمجوزها، موافقتهای اصولی، مفاصاحسابها، تسهیلات اعطایی، نقشه های تفصیلی شهرها و جدول میزان تراکم و سطح اشغال در پروانه های ساختمانی و محاسبات مربوط به مالیاتهای، عوارض و حقوق دولت، مراحل مربوط به واردات و صادرات کالا را باید در دیدارگاههای الکترونیک به اطلاعات عموم برسانند.

ایجاد دیدارگاههای الکترونیک مانع از بهره برداری روشها مناسب دیگر برای اطلاع رسانی به هنگام ضروری مراجعین نیست.

ب- متن قراردادهای مربوط به معاملات متوسطه و بالاتر موضوع قانون برگزاری مناقصات که به روش مناقصه، مزایده، ترک تشریفات و غیره توسط دستگاههای مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون منعقد می گردد و همچنین اسناد و ضامنه آنها و هر گونه الحاق، اصلاح، فسخ، ابطال و خاتمه قرارداد پیش از موعد و تغییرات و نیز کلیه برداختها، باید به پایگاه اطلاعات قراردادهای وارد گردد. معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور عطف است حداکثر طرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون آیین نامه اجرایی آن شامل ضوابط و موارد استثناء، نحوه و میزان دسترسی عموم مردم به اطلاعات قراردادها را تهیه کند و به تصویب هیات وزیران برساند و طرف یک سال پایگاه اطلاعات قراردادهای را ایجاد نماید.

تصره ۱- قراردادهایی که ماهیت نظامی یا امنیتی دارد و نیز مواردی که به موجب قوانین، افشاء اطلاعات آنها ممنوع میباشد و یا قراردادهای محرمانه از شمول این حکم مستثنی است تشخیص محرمانه بودن قراردادهای مذکور بر عهده کار گروهی مرکب از معاونین وزراء اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی و معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و معاون دستگاه مربوط حسب مورد است.

تصره ۲- تاخیر در ورود اطلاعات مذکور در بندهای فوقی یا ورود ناقص اطلاعات یا ورود اطلاعات برخلاف واقع در پایگاههای مذکور تخلف محسوب می شود و متخلف به شش ماه تا سه سال انقصال موقت از خدمت در دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون محکوم می گردد.

ماده ۴- به منظور پیشگیری از شکل‌گیری فساد طبق تعریف ماده (۱) این قانون، وزارت اطلاعات موظف است نقاط مهم و آسیب‌پذیر در فعالیتهای کلان اقتصادی دولتی و عمومی مانند معاملات و قراردادهای بزرگ خارجی، سرمایه‌گذاری‌های بزرگ، طرحهای ملی و نیز مراکز مهم تصمیم‌گیری اقتصادی و پولی کشور در دستگانههای اجرایی را در صورت وجود گزارش موثق و یا فرائین معترضه منعی بر تخلف یا سوء عملکرد باکسب مجوز فضائی لازم پوشش اطلاعاتی کافی و مناسب بدهد.

نصرت ۱- وزارت اطلاعات نیز در پرونده‌های فساد مالی کلان ضابطه فوه فضائیه محسوب میشود.

نصرت ۲- وزارت اطلاعات موظف به پشتیبانی از بانک اطلاعاتی موجود در دبیرخانه است.

ماده ۵- محرومیت‌های موضوع این قانون و اشخاص مشمول محرومیت، اعم از حقیقی و یا حقوقی

به فرار زیر است:

الف- محرومیت‌ها:

۱- شرکت در مناقصه‌ها و مزایده‌ها یا انجام معامله یا انعقاد قرارداد با دستگانههای موضوع بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون با نصاب معاملات بزرگ مذکور در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۳۵

۲- دریافت تسهیلات مالی و اعتباری از دستگانههای موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون

۳- تاسیس شرکت تجاری، موسسه غیر تجاری و عضویت در هیات مدیره و مدیریت و بازرسی هر نوع شرکت یا موسسه

۴- دریافت و یا استفاده از کارت بازرگانی

۵- اخذ موافقتنامه اصولی و یا مجوز واردات و صادرات

۶- عضویت در ارکان مدیریتی و نظارتی در تشکلهای حرفه‌ای، صنفی و شوراهای

۷- عضویت در هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری، انتظامی و انتصاب به مشاغل مدیریتی

ب- اشخاص مشمول محرومیت و میزان محرومیت آنان:

۱- اشخاصی که به قصد فرار از پرداخت حقوق عمومی و یا دولتی مرتکب اعمال زیر میگرددند

مناسب با نوع تخلف عمدی به دو تا پنج سال محرومیت به شرح زیر محکوم میشوند:

۱-۱- ارائه منقلمانه اسناد، صورت‌های مالی، اظهارنامه‌های مالی و مالیاتی به مراجع رسمی ذی ربط، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزء‌های (۱)، (۲)، (۳) بند (الف) این ماده و یا هر سه آنها

۳-۱- ثبت نکردن معاملاتی که ثبت آنها در دفاتر فانونی بنگاه اقتصادی، براساس مقررات، الزامی است یا ثبت معاملات غیر واقعی، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزء‌های (۱)، (۲) و (۶) بند (الف) این ماده یا جمع دو ویا هر سه آنها

۳-۱- ثبت هزینه‌ها و دیون واهی، یا ثبت هزینه‌ها و دیون با شناسه‌های اشخاص غیر مرتبط یا غیر واقعی در دفاتر فانونی بنگاه، به یکی از محرومیت‌های مذکور در جزء‌های (۱)، (۲) و (۵) بند (الف) این ماده یا جمع دو ویا هر سه آنها

۴-۱- ارائه نکردن اسناد حسابداری به مراجع فانونی یا امحاء آنها قبل از زعان پیش بینی شده در مقررات، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزء‌های (۲) و (۶) بند (الف) این ماده یا هر دو آنها

۵-۱- استفاده از تسهیلات بانکی و امتیازات دولتی در غیر محل مجاز مربوط، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزء‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) بند (الف) این ماده یا جمع دو یا بیشتر آنها

۶-۱- استنکاف از پرداخت بندهای معوق مالیاتی یا عوارض قطعی فانونی در صورت تمکن مالی و نداشتن عذر موجه، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزء‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) بند (الف) این ماده یا جمع دو یا بیشتر آنها

نصره ۱- اگر مرتکب، از کارکنان دستگاه‌های موضوع ماده (۵) فانون مدیریت خدمات کشوری باشد، به محرومیت مندرج در جزء (۷) بند (الف) نیز محکوم می‌شود.

نصره ۲- حد نصاب مالی موارد مذکور برای اعمال محرومیت به تنهایی یا مجموعاً، معادل ده برابر نصاب معاملات بزرگ یا بیشتر موضوع فانون برگزاری مناقصات در هر سال مالی.

۲- محکومان به مجازات‌های قطعی زیر، در جرائم مالی عمدی تصریح شده در این فانون، به مدت سه سال از تاریخ قطعی رأی، مشمول کلیه محرومیت‌های مندرج در بند (الف) این ماده می‌شوند، مشروط بر اینکه در حکم قطعی دادگاه به محرومیت‌های موضوع این محکوم نشده باشند:

۱-۲- دو سال حسن و بیشتر

۲-۲- جزای نقدی به میزان ده برابر نصاب معاملات بزرگ ویا بیشتر، موضوع فانون برگزاری مناقصات

۳-۲- محکومان به مجازات قطعی دو بار یا بیشتر که مجموع مجازات آنان از جزء‌های (۱-۲) ویا (۲-۲) بیشتر باشد.

ماده ۶- هیاتی مرکب از یک نفر فاضی به انتخاب رئیس فوه قضائیه نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی وزارت اطلاعات، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون ایران تشکیل می‌شود تا پس از رسیدگی و تشخیص موارد مطروحه در راه افراد مشمول ماده (۵) این فانون، گزارش مسندک و مستند خود را از طریق دبیرخانه برای رسیدگی به فوه قضائیه پیشنهاد و در غیر این صورت پرونده را مختومه نماید.

فوه فضائیه موطف است در شعبه ای مرکب از سه نفر فاضی که توسط رئیس فوه فضائیه انتخاب میشوند با رعایت اصول آیین دادرسی به گزارش های هیات مذکور رسیدگی کند. حکم صادره از این دادگاه قطعی است.

تصره ۱- اگر مختلف برای تامین حقوق دولتی یا عمومی یا حسن جریان امور اقدامات موثری کرده باشد، دادگاه چه درباره موضوع تصمیم گیری کرده باشد و یا پرونده مفتوح باشد، میتواند مدت محرومیت را به حداقل یک سال کاهش دهد. اگر متهم از مراجع قضائی حکم برائت یا منع تعقیب دریافت کند، دبیرخانه برای رفع محرومیت اقدام میکند.

تصره ۲- اگر شخص، مرتکب چند مورد از تخلفات موضوع ماده (۵) شده باشد، با توجه به نوع تخلفات، شخصیت مرتکب و اوضاع و احوال قضیه، به دو یا چند مجازات مذکور در بند (الف) ماده (۵) محکوم میشود و در هر صورت مجازات بیش از پنج سال محرومیت نیست.

تصره ۳- دستگاههای نظارتی، بازرسان قانونی شرکتهای موسسات و وزارت امور اقتصادی و دارایی، موظفند تخلفات را به هیات مذکور در صدر ماده اعلام کنند.

تصره ۴- هیات میتواند شعب متعدد با ترکیب مشابه صدر این ماده داشته باشد، تعداد، محل تشکیل هیات، طرز تشکیل، اجرای تصمیمات مربوط به درج نام اشخاص در فهرست محرومیت و یا خروج نام آنان و نیز نحوه دسترسی و سایر امور اجرایی، به موجب آیین نامه ای است که طرف سه ماه توسط سازمان بازرسی کل کشور با همکاری سایر دستگاههای مذکور در این ماده تهیه میشود و به تصویب رئیس فوه فضائیه می رسد.

تصره ۵- اعمال محرومیت های مذکور در ماده (۵) این قانون مانع رسیدگی به تخلفات اداری و جرائم ارتكابی مرتکبین در مراجع ذی صلاح نیست و دستگاههای ذی ربط نیز موظفند طبق مقررات، موضوعات مربوط به تامین حقوق دستگاه خود را به نحو مؤثر و بدون وقفه پیگیری کنند.

تصره ۶- دبیرخانه و بانک اطلاعات مربوط، موضوع پایگاه اطلاعاتی فهرست محرومیت در محل سازمان بازرسی کل کشور تشکیل می شود.

ماده ۷- دولت موطف است با همکاری سایر فوا به منظور فرهنگ سازی و ارتقاء سلامت نظام اداری بر اساس منابع اسلامی و متناسب با توسعه علوم و تجربیات روز دنیا طرف شش ماه پس از تصویب این قانون «منشور اخلاق حرفه ای کارگزاران نظام» را تدوین نماید.

تصره - کلیه دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۳) این قانون مکلفند بر اساس وظایف وماموریتهای خود در چهارچوب «منشور اخلاق حرفه ای کارگزاران نظام» به تدوین «رفزار حرفه ای و اخلاقی مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر مدیران و کارکنان» خود اقدام نمایند.

ماده ۸- به منظور پیشگیری از شکل گیری فساد، تکالیف ذیل حسب مورد برعهده معاونت های برنامه ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور است.

الف- به تدوین سیاستها و راهکارهای شفاف سازی اطلاعات واستقرار وتقویت نظامهای اطلاعاتی و استانداردسازی امور ومسئند نمودن فعالیتهاى دستگاههاى اجرائى برای ثبت و ضبط شفاف وجامع کلیه عملیات،اطلاع رسانى لازم به عموم مردم وهمچنین تامین نیازهاى اطلاعاتى دستگاههاى نظارتى واطلاعات گنشى اقدام نماید.

ب- درباره آن دسته از فرآیندهای اداری از جمله نقل و انتقال اموال غیر منقول، ثبت شرکتها و واحد های تولیدی، اخذ مجوز، مراحل مختلف صادرات و واردات و امور مربوط به اتباع بیگانه که انجمن آن به چند سازمان مربوط میگردد به ایجاد و راه اندازی فرآیندهای مرتبط و مکانیزه به گونه ای که نیاز به مراجعه اشخاص به ادارات مزبور به حداقل کاهش یابد اقدام نماید.

ج- ترتیبانی را اتخاذ نماید که طرف یک سال پس از تصویب این قانون کلیه معاملات بزرگ مندرج در قانون منافصت اشخاص مشمول بند های (الف)،(ب)و(ج) ماده (۳) تنها با گشایش اعتبار ریالی از طریق نظام بانکی صورت گیرد.

ماده ۹- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است.

الف- در اجرای وظایف قانونی خود به اعمال نظارت بر فعالیتهای اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی اقدام و هر گونه سوء جریان را به همراه پیشنهاد های اصلاحی به مراجع ذی ربط منعکس نماید.

ب- طرف حداکثر دو سال پس از تصویب این قانون نظام جامع اطلاعات مالیاتی و پایگاه اطلاعات چکهای بلامحل و سفته های واخواستی و بدهیهای معوق به اشخاص مذکور در بند های(الف)،(ب)،(ج)و ماده (۳)

این قانون راره اندازی نماید.

ج- پایگاه اطلاعاتی رتبه بندی اعتباری اشخاص حقوقی و نیز تجر مذکور در قانون تجارت را راه اندازی نماید و آن را در دسترس مؤسسات اعتباری و اشخاص قرار دهد.

نصرت- آیین نامه مربوط به نحوه رتبه بندی حدود دسترسی اشخاص و مؤسسات اعتباری ونحوه وهمکاریدسنگاهها برای تحلیل اطلاعات پایگاه مذکور در بند های (ب)و(ج) توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون ایران تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران میرسد.

د- طرف یک سال پس از تصویب این قانون برنامه راهبردی مشخص در مورد بازارچه های مرزی مناطق آزاد و ویژه تجاری و اقتصادی واسکله های خاص تدوین نماید و به تصویب هیات وزیران برساند

ه - طرف سه سال از تصویب این قانون فرار دادهای تبادل اطلاعات مالیاتی، گمرکی و بورسی را از طریق سازمان مالیاتی گمرک جمهوری اسلامی ایران وسازمان بورس اوراق بهادار با سازمانهای منناطر در کشورهای دیگر منعقد نماید و اقدامات قانونی لازم را برای تصویب در مجلس شورای اسلامی به عمل آورد.

ماده ۱۰- وزارت کشور موظف است تمهیدات لازم را در باره توسعه و تقویت سازمانهای مردم نهاد در زمینه پیشگیری و مبارزه با فساد و سنجش شاخصهای فساد با رعایت مصالح نظام و در چهار چوب قوانین و مقررات مربوط فراهم آورد و گزارش سالانه آن را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۱- فوه فضائیه موظف است:

الف - طرف یک سال ضمن بازنگری قوانین جزائی مرتبط با جرائم موضوع این قانون و بررسی خلاهای موجود، لایحه ای جامع با هدف پیشگیری مؤثر از وقوع جرم از طریق تناسب مجازاتها با جرائم، تدوین نماید و در اختیار دولت قرار دهد تا دولت با رعایت ترتیبات قانونی اقدام لازم را به عمل آورد.

ب- طرف یک سال لایحه جامعی به منظور رسیدگی به جرائم مربوط به مفاسد اقتصادی و عالی مدیران و کارکنان دستگاههای دولتی و عمومی که به سبب شغل ویا وظیفه مرتکب میشوند شامل تشکیلات، صلاحیتها، آیین دادرسی وسایر موضوعات مربوط تهیه کند و به دولت ارائه دهد تا اقدامات قانونی را معمولی دارد.

نصره ۱- تازمان ایجاد تشکیلات مذکور در هر حوزه قضائی بانوجه به حجم جرائم اقتصادی و عالی موضوع این قانون، شعبه یا شعبی در دادسراها و دادگاهها با رعایت صلاحیتهای قانونی برای رسیدگی به جرائم مذکور اختصاص دهد. قضات این شعب باید دوره های مصوب آموزشهای تخصصی را گذرانده باشند.

نصره ۲- شرایط قضات دادسرا و دادگاه و همچنین دوره های آموزشی تخصصی به موجب آیین نامه ای است که طرف سه ماه توسط وزیر دادگستری تهیه می شود و به تصویب رئیس فوه فضائیه می رسد.

ج- پایگاه اطلاعات مدیریت پرونده های مطروحه در دستگاه قضائی را طرف دو سال راه اندازی نماید به گونه ای که:

۱- نسخه الکترونیکی از اطلاعات اسناد و پرونده های مطروحه حداکثر بیست و چهار ساعت پس از تولید دریافت در سامانه (سیستم) ثبت گردد.

۲- نوبت دهی رسیدگی به پرونده ها توسط سامانه تولید شود و فرآیند رسیدگی به پرونده ها قابل ردیابی و پیگیری باشد.

۳- ثبت کلیه نامه های وارده و ولوایح ارسالی به مراجع قضائی با احراز هویت اشخاص به صورت متمرکز در هر واحد قضائی امکان پذیر گردد.

۴- امکان ارسال یا تحویل نسخه الکترونیک کلیه اوراق پرونده که مطالعه آن برای اصحاب دعوا مطابق قوانین ، مجاز شناخته شده است میسر گردد.

۵- پایگاه اطلاعات آراء صادره قضائی را راه اندازی نماید

۶- خلاصه اطلاعات کلیه پرونده های مطروحه در محلی مشخص در فوه فضائیه متمرکز و سرورس دهی اطلاعات لازم به کلیه دستگاههای نظارتی امکان پذیر گردد.

نصره - آیین نامه این سامانه و زمان بندی اجرای آن و نیز موارد استثناء شامل موارد امنیتی، مصادیق خلاف اخلاق ، عفت و نظم عمومی و اختلافات خانوادگی و نحوه دسترسی اشخاص و دستگاههای نظارتی و سایر

موضوعات مرتبط ، حداکثر طرف سه ماه متوسطه توسط وزیر دادگستری تهیه می شود و به تصویب رئیس فوه قضائیه می رسد.

د- طرف سه سال لوایح معاضدت قضائی با اولویت کشورهای مهم طرف فرار داد تجاری با جمهوری اسلامی ایران رانتهیه و جهت اقدام لازم قانونی به دولت ارسال نماید. قرارداد های دو جانبه باید حسب مورد حداقل یکبار مورد زیر را دربرگیرد:

۱- استرداد متهمان و مجرمان مفاسد مالی

۲ - استرداد اموال و دارایی های نامشروع و حاصل از اقدامات مجرمانه

۳- تبادل اطلاعات درباره موارد اثبات شده یا در حال پیگیری در مورد مفاسد مالی

ماده ۱۲- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است:

الف- طرف دوسال نسبت به تکمیل و اجرای طرح جدنگاری (کاداستر) و سایر ترتیبات قانونی لازم اقدام و اطلاعات لازم را در پایگاه اطلاعاتی مربوط وارد نماید . حدود دسترسی اشخاص به این پایگاه را آیین نامه اجرائی مشخص میکند

آیین نامه اجرائی توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارتخانه های اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه می شود و به تصویب رئیس فوه قضائیه می رسد.

ب- طرف یک سال پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی را ایجاد نماید.

نصه ۱- ورود اطلاعات پایگاه اطلاعاتی مذکور در بند (ب) راجع به آن دسته از اشخاص حقوقی که در سایر مراجع به ثبت رسیده یا می رسند حسب مورد برعهده دستگاه ثبت کننده است.

نصه ۲- آیین نامه اجرائی بند (ب) و نصه (۱) آن توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت کشور تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران می رسد.

ج- طرف یک سال شبکه و پایگاه اطلاعاتی مشترک بین دفاتر اسناد رسمی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را راه اندازی نماید، به نحوی که ثبت و تبادل کلیه وقایع دفاتر اسناد رسمی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از طریق نظام متمرکز مذکور تسهیل گردد.

فصل سوم - تکالیف عمومی

ماده ۱۳- کلیه مسئولان دستگاههای مشمول این قانون موظفند بدون فوت وقت از شروع یا وقوع جرائم مربوط به ارتشاء، اختلاس، کلاهبرداری، تسامح در معاملات دولتی، اخذ درصد (پورسانت) در معاملات داخلی یا خارجی، اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی، دخالت در معاملات دولتی در مواردی که ممنوعیت قانونی دارد، تحصیل مال نامشروع، استفاده غیر مجاز یا تصرف غیر قانونی در وجوه یا اموال دولتی یا عمومی و یا تضییع آنها، تدلیس در معاملات دولتی، اخذ وجه یا مال غیر قانونی یا امر به اخذ آن، منظور نمودن نفعی برای خود یا دیگری تحت هر عنوان اعم از کمسیون، پاداش، حق الزحمه یا حق العملدر معامله یا مزایده یا منافعه و سایر جرائم مرتبط با مفاسد اقتصادی در حوزه مأموریت خود بلافاصله، باید مراتب را به مقامات قضائی واداری رسیدگی کنند به جرائم و تخلفات گزارش نمایند، در غیر این صورت مشمول مجازات مقرر در ماده (۶-۶) قانون مجازات اسلامی می شوند.

تنصیر- هریک از کارکنان دستگاههای موضوع این قانون که در حیطه وظایف خود از وقوع جرائم مذکور در دستگاه متبوع خود مطلع شود مکلف است بدون اطلاع سایرین مراتب را به صورت مکتوب و فوری به مسئول بالاتر خود ویا واحد نظارتی گزارش نماید در غیر این صورت مشمول مجازات فوقی می شود.

ماده ۱۴- بازرسان، کارشناسان رسمی، حسابرسان و حسابداران، ممیزین، ذی حسابها، ناظرین و سایر اشخاصی که مسئولیت یا رسیدگی به اسناد، دفاتر و فعالیتهاى اشخاص حقیقی و حقوقی در حیطه وظایف خود می باشند موظفند در صورت مشاهده هر گونه فساد موضوع این قانون، چنانچه ترتیباتی در قوانین دیگر نباشد.

مراتب را به مرجع نظارتی یا قضائی ذی صلاح اعلام نمایند متخلفین به سه سال محرومیت یا انفصال از خدمت در دستگاههای مشمول این قانون ویا جزای نقدی به میزان دو تا ده برابر مبلغ معاملات بزرگ مذکور در قانون برگزاری منافصات ویز لوعو عضویت در انجمنها، مؤسسات و اتحادیه های صنفی و حرفه ای ویا هر دو مجازات محکوم می شوند.

ماده ۱۵- مقامات، مدیران و سرپرستان مستقیم هر واحد در سازمانهای دولتی بند (الف) ماده (۲) این قانون به تناسب مسؤولیت و سرپرستی خود موظف به نظارت بر واحدهای تحت سرپرستی، پیشگیری و مقاله با فساد اداری، شناسایی موارد آن و اعلام مراتب حسب مورد به مراجع ذی صلاح می باشند. واحد های حقوقی، بازرسی و حراست و حفاظت پرسنل دستگاههای مربوط موظف به پیگیری موضوع تا حصول نتیجه می باشند.

ماده ۱۶- پس از راه اندازی هر یک از پایگاه های اطلاعات مذکور در این قانون چنانچه افرادی که مسؤول ارائه و ثبت اطلاعات می باشند در انجام وظایف خود قصور نمایند با آنان طبق قوانین و مقررات مربوط رفتار می شود.

ماده ۱۷- دولت مکلف است طبق مقررات این قانون نسبت به حمایت قانونی و تامین امنیت و جبران خسارت اشخاصی که تحت عنوان مخبر یا گزارش دهنده، اطلاعات خود را پیشگیری، کشف یا اثبات جرم و همچنین شناسایی مرتکب، در اختیار مراجع ذی صلاح قرار می دهند و به این دلیل در معرض تهدید و اقدامات انتقام جویانه قرار می گیرند.

اقدام نماید. اقدامات حمایتی عبارت اند از :

الف- عدم افشاء اطلاعات مربوط به هویت و مشخصات خانوادگی و محل سکونت و یا فعالیت های اشخاص مذکور مگر در مواردی که فاضی رسیدگی کننده به لحاظ ضرورت شرعی یا محاکمه عادلانه و تامین حق دفاع متهم افشاء هویت آنان را لازم بداند. چگونگی عدم افشاء هویت اشخاص یاد شده و همچنین دسترسی اشخاص ذی نفع، در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص می شود.

ب- فراهم آوردن موجبات انتقال افراد مذکور با درخواست آنان به محل مناسب دیگر در صورتی که در دستگاههای اجرایی موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون شاغل باشند، دستگاه مربوط موظف به انجام این امر است و این انتقال نباید به هیچ وجه موجب تقلیل حقوق، مزایا، گروه شغلی و حقوقی متناسبه مستخدم می گردد.

ج- جبران صدمات و خسارات جسمی یا مالی در مواردی که امکان جبران فوری آن از ناحیه وارد کننده صدمه یا خسارات ممکن نباشد- در این صورت دولت جانشین زیان دیده محسوب می شود و می تواند خسارت پرداخت شده را مطالعه نماید.

د- هر گونه رفتار تبعیض آمیز از جمله اخراج، بازدید کردن، بازنشسته نمودن پیش از موعد، تغییر وضعیت، جابه جایی، ارزشیابی غیر منصفانه، لغو فرار داد، قطع یا کاهش حقوق و مزایای مخس گزارش دهنده و منسعی که اطلاعات صحیحی راه مقامات ذی صلاح قانونی منعکس می نماید ممنوع است.

تصره- اشخاص فوق در صورتی مشمول مقررات این قانون می شوند که اطلاعات آنها صحیح و اقدامات آنان مورد تایید مراجع ذی صلاح باشد نحوه اقدامات حمایتی، نوع آن و میزان جبران خسارت آنان، طبق مقرراتی است که توسط اطلاعات و با همکاری وزارت دادگستری و معاونت های برنامه ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهوری تهیه می شود و اقدامات قانونی لازم برای تصویب در مجلس شورای اسلامی به عمل می آید.

ماده ۱۸- هر نوع فعالیت اقتصادی به صورت مستقیم و غیر مستقیم برای کلیه دستگاههای مندرج در بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون که در وظایف و اختیارات قانونی آنها فعالیتهای اقتصادی پیش بینی نشده ممنوع است.

ماده ۱۹- نسخه ای از پژوهشها و تحقیقات غیر محرمانه که کلا از محل بودجه عمومی تامین اعتبار شده است باید به نحوه مناسب در دسترس اشخاص فرار گیرد.

ماده ۲۰- کلیه اشخاص مشمول بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون مکلفند ظرف دو سال پس از تصویب این قانون فرآیند امر مالی و امکانات اداری خود را مکانیزه نمایند.

ماده ۲۱- کلیه اشخاص مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون موظفند فقط از نرم افزارهای مالی و اداری که در شورای عالی انفورماتیک به ثبت رسیده است استفاده نمایند.

تنصیر ۱- خرید نرم افزار های خارجی اعلامی از سوی شورای مزبور از شمول این ماده مستثنی است.
تنصیر ۲- شورای عالی انفورماتیک باید قبل از ثبت هر نوع نرم افزار از رعایت معیارها استانداردهای مصوب اطمینان حاصل نماید.
تنصیر ۳- کلیه اشخاص مشمول موظفند ظرف یک سال از تصویب این قانون نرم افزارهای مورد استفاده فعلی خود را با شرایط مزبور سازگار نمایند.

ماده ۲۲- کلیه ذی حسابها حسابداران و بازرسان قانونی اعم از اشخاص مذکور بند های (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲)

این قانون و یا بخش خصوصی باید براساس نظر شورای عالی انفورماتیک از اصالت نرم افزار های مورد استفاده در مجموعه خود اطمینان حاصل نمایند.

ماده ۲۳- در صورتی که شرکتهای تولید کننده نرم افزار بر خلاف استانداردهای مصوب به تغییر در نرم افزار اقدام نمایند رتبه بندی آن شرکت به مدت سه سال لغو می شود و کلیه مسئولان ذی ربط به مدت پنج سال حق ثبت حقوق مادی و معنوی هیچ نرم افزاری را ندارد. هر گونه تغییر بر خلاف استاندارد ها در نرم افزار مذکور ممنوع و مسؤولیت متوجه استفاده کننده است.

ماده ۲۴- هر گونه اظهار خلاف واقع و نیز ارائه اسناد ومداری غیرواقعی به دستگاههای مشمول این قانون که موجب تضییع حقوق قانونی دولت یا شخص ثالث مریا فرار از پرداخت عوارض یا کسب امتیاز ناروا گردد، جرم محسوب می شود . چنانچه برای عمل ارتكابی در سایر قوانین مجازاتی تعیین شده باشد به همان مجازات محکوم می شود. در غیر این صورت علاوه بر لغو امتیاز، مرتکب به جرایم نقدی معادل حقوق تضییع شده و نیز جبران زیان وارده با مطالبه ذی نفع محکوم می گردد.

هریک از کارکنان دستگاهها که حسب وظیفه با موارد مذکور مواجه شوند مکلفند موضوع را به مقام بالاتر گزارش نمایند. مقام مسئول در صورتی که گزارش را مقرون به صحت تشخیص دهد مراتب را به مرجع قضائی اعلام می نماید. متخلفین از این تکلیف به مجازات یک تا سه سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی محکوم می شوند.

ماده ۲۵- دستگاههای مذکور در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون موظفند به بازنگری و مهندسی مجدد سامانه پاسخگویی به شکایات و مکانیزه نمودن آن به نحوی اقدام نمایند که دریافت شکایات به طور غیرحضور توسط واحدهایی که مسؤولیت پاسخگویی و رسیدگی به شکایات مردم را دارند به واحدهای مربوطه در دستگاه منعکس گردد.

واحد مزبور موظف است براساس زمان بندی تعیین شده به ارائه پاسخ به متقاضی یا شکایا اقدام نماید و در صورت عدم پاسخگویی در مهلت معین، موضوع در سلسله مراتب اداری تا بالاترین مقام دستگاه منعکس شود.

واحد های مربوطه موظفند در صورت وارد نمودن شکایت، موضوع را به صورت مکتوب ویا ذکر علت به شکای اعلام نمایند.

کلیه مراحل فوق باید حد اکثر طرف یک ماه از تاریخ وصول شکایت خاتمه یابد عدم رسیدگی به شکایت یا عدم انعکاس موضوع به مراجع ذی صلاح یا عدم پاسخ مکتوب به شکای در مهلت مذکور تخلف محسوب ویا مرتکبین طبق قوانین مربوط برخورد می شود.

تصره ۱- سازمان بازرسی کل کشور مسئول نظارت بر حسن اجراء این ماده است .

تصره ۲- دستگاه های تحت نظر مقام رهبری ونیز دستگاههایی که در قانون اساسی برای آنان حکم خاص وجود دارداز شمول این ماده مستثنی می باشند.

ماده ۲۶- در موارد زیر اشخاص تشویق می گردند

الف- مدیران، سرپرستان ، کارکنان و یا اشخاصی که موفق به شناسایی ، کشف و معرفی افراد متخلف مذکور در این قانون گردند، مشروط بر آن که تخلف یا جرم در مراجع صالح اثبات شود.

ب- مدیران و کارکنان و اشخاص مشمول این قانون که در راه اندازی کامل پایگاه اطلاعاتی مکانیزه تلاش فوق العاده داشته باشند.

ج- هر یک از اشخاص مشمول این قانون که موفق شوند در طول یک سال میزان سلامت اداری را بر اساس شاخصهای موضوع بند(الف) ماده (۲۸) این قانون واحد سرپرستی خود ارتقاء دهند .

د - آیین نامه اجرائی این ماده حداکثر طرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط معاونت های برنامه ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرعایه انسانی رئیس جمهور تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران می رسد

تصره- چنانچه اشخاص مشمول بند(د) ماده (۲) این قانون در جهت تحقق بندها یفوقی الذکر اقدام نمایند براساس آئین نامه اجرائی این ماده مشمول تشویقات معنوی و مادی می شوند

ماده ۲۷- وظایف و تکالیف مقرر در این قانون نافذ فعالیتهاست ستاد مبارزه با مفاسد مالی که در اجرائی فرغان مقام رهبری تشکیل شده است نمی باشد.

ماده ۲۸- شورای دستگاههای نظارتی موضوع ماده (۲۲۱) قانون پنجمین توسعه موظف به اقدامات زیر است:

الف- تهیه شاخصهای اندازه گیری میزان سلامت اداری در دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ب)، (ج) و (د) ماده (۳) این قانون و اعلام عمومی آنها.

ب- اندازه گیری میزان سلامت اداری به صورت کلی و موردی و اعلام نتیجه بررسی به مسئولان و مردم حد اکثر تا پایان شهریور ماه سال بعد.

ج- بررسی اقدامات دستگاههای مشمول قانون از راه تهیه گزارش درباره عملکرد و اجرای برنامه های پیشگیرانه و مقابله با فساد، اعلام فوت ها و ضعف ها و ارائه پیشنهاد به دستگاههای مسئول

نمونه- آیین نامه اجرایی این ماده طرف سه ماه از ابلاغ این قانون توسط شورا تهیه و به تصویب سران فوا می رسد

ماده ۲۹- دولت موظف است در بودجه سالانه کل کشور، اعتبارات مورد نیاز برای اجراء مقررات این قانون و اعتبارات لازم برای هزینه های قانونی طرح دعای جرائم موضوع این قانون و پیگیری آنها از قبیل هزینه دادرسی، کارشناسی و اجراء احکام برادر دستگاهها یا اجرائی بیش بینی نماید سایر دستگاههایی که از بودجه سالانه کل کشور استفاده نمی نمایند موظفند هزینه مزبور را از محل بودجه خود تامین نمایند.

ماده ۳۰- شکایات و دعای مربوط به مبارزه با فساد مالی باید در مراجع قضائی و اداری خارج از نوبت رسیدگی شود.

ماده ۳۱- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر نهادهای آموزشی و فرهنگی و تبلیعی موظفند در راستای اجراء برنامه های آموزش عمومی و اطلاع رسانی این قانون که از طریق ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی ابلاغ می گردد، اقدامات لازم را به عمل آورند.

ماده ۳۲- مسؤلیت اجرای این قانون و مصوبات ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی در دستگاههای مشمول با وزیر و بالاترین مقام دستگاه ذی ربط است و افراد یاد شده مکلفند با اتخاذ تدابیر و ساز و کارهای مناسب، از حداکثر ظرفیت واحدها و بخشهای نظارتی و سایر بخشهای مربوط به کنترل اجرای این قوانین استفاده نمایند.

ماده ۳۳- آیین نامه اجرایی این قانون، در غیر مواردی که تعیین تکلیف شده است، ظرف شش ماه توسط معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور با همکاری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و وزارتخانه های اطلاعات، دادگستری و امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و به تصویب هیات وزیران می رسد.

ماده ۲۴- هرگونه افشاء اطلاعات پایگاههای اطلاعاتی دستگاههای مذکور برخلاف قوانین و مقررات، ممنوع است و متخلف به مجازات مندرج در قانون مجازات انتشار و افشاء اسناد محرمانه و سری دولتی مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۲۹ محکوم می گردد.

ماده ۲۵- هرگونه دسترسی غیر مجاز به پایگاههای اطلاعاتی موضوع این قانون ممنوع است و متخلف حسب مورد به مجازات حبس از شش ماه تا یک سال محکوم می شود. شروع به جرم مزبور نیز مشمول مجازات حبس از نو: یک روز تا شش ماه است.

قانون فوق مشتمل برسی و پنج ماده و بیست و هشت تنصه در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی اجرای آزمایشی آن به مدت سه سال تصویب و در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۷ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی _ علی لاهیجانی

